Paşa Hassan

de George Coşbuc

Pe vodă-l zăreşte călare trecând

Prin şiruri, cu fulgeru-n mână.

În lături s-azvârle mulţimea păgână.

Căci vodă o împarte, cărare făcând,

Şi-n urmă-i se-ndeasă, cu vuiet curgând,

Oştirea română.

Cu tropote roibii de spaimă pe mal

Rup frâiele-n zbucium şi saltă;

Turcimea-nvrăjbită se rupe deolaltă

Şi cade-n mocirlă, un val după val,

Iar fulgerul Sinan, izbit de pe cal,

Se-nchină prin baltă.

Hassan de sub poala pădurii acum

Lui Mihnea-i trimite-o poruncă:

În spatele-oştirii muntene s-aruncă

Urlând ianicerii, prin flinte şi fum,

Dar paşa rămâne alături de drum

Departe pe luncă.

Mihai îi zăreşte şi-alege vreo doi,

Se-ntoarce şi pleacă spre gloată,

Ca volbura toamnei se-nvârte el roată

Şi intră-n ordie ca lupul între oi,

Şi-o frânge degrabă şi-o bate-napoi

Şi-o vântură toată.

Hassan, de mirare, e negru-pământ;
Nu ştie de-i vis, ori aieve-i,
El vede cum zboară flăcăii Sucevei,
El vede ghiaurul că-i suflet de vânt
Şi-n faţă-i puterile turcilor sânt
Tăriile plevei.

Dar iată-l! E vodă, ghiaurul Mihai;
Aleargă năvală nebună.
Împrăştie singur pe câţi îi adună,
Cutreieră câmpul, tăind de pe cai
El vine spre paşă: e groază şi vai,
Că vine furtună.

– „Stai, paşă, o vorbă de-aproape să-ţi spun
Că nu te-am găsit nicăierea" –
Dar paşa-şi pierduse şi capul şi firea!
Cu frâul pe coamă el fuge nebun,
Că-n gheară de fiară şi-n gură de tun
Mai dulce-i pierirea.

Sălbaticul vodă e-n zale şi-n fier
Şi zalele-i zuruie crunte,
Gigantică poart-o cupolă pe frunte,
Şi vorba-i e tunet, răsufletul ger,
Iar barda din stânga-i ajunge la cer,

Şi vodă-i un munte.

– „Stai, paşă! Să piară azi unul din noi.” –
Dar paşa mai tare zoreşte;
Cu scările-n coapse fugaru-şi loveşte
Şi gâtul i-l bate cu pumnii-amândoi;
Cu ochii de sânge, cu barba vâlvoi
El zboară şoimeşte.

Turbanul îi cade şi-l lasă căzut;
Îşi rupe cu mâna vestmântul
Că-n largile-i haine se-mpiedică vântul
Şi lui i se pare că-n loc e ţinut;
Aleargă de groaza pieririi bătut,
Mănâncă pământul.

Şi-i dârdâie dinţii şi-i galben-pierit!
Dar Allah din ceruri e mare!
Şi-Allah îi scurtează grozava-i cărare
Căci paşa-i de taberi aproape sosit!
Spahiii din corturi se-ndeasă grăbit,
Să-i dea scăpare.

Şi-n ceasul acela Hassan a jurat
Să zacă de spaimă o lună,
Văzut-au şi beii că fuga e bună
Şi bietului paşă dreptate i-au dat,
Căci vodă ghiaurul în toţi a băgat

O groază nebună.